



UD2025/14372
UD2025/14373
UD2025/14508
UD2025/14509
UD2025/14510

Utrikesdepartementet
Bistånds- och utrikeshandelsministern

Till riksdagen

Svar på frågorna 2025/26:66 Sveriges kopplingar till Somalias premiärminister, 2025/26:68 Biståndsuppgörelse med Somalia, 2025/26:70 Biståndsmedel till Somalia, 2025/26:71 Framtagandet av biståndsprojekt till Somalia samt 2025/26:72 Formerna för överenskommelse om 100 miljoner kronor i bistånd till Somalia av Olle Thorell (S)

Olle Thorell har frågat mig vilka initiativ och åtgärder jag avser ta för att klarlägga om personal vid UD och Sida har fått instruktioner om att hemlighålla överenskommelsen med Somalia och för att säkerställa att Sveriges biståndspolitik framöver präglas av transparens, respekt för myndigheternas självständighet och saklighet; för att säkerställa att biståndsmedel inte kanaliseras till en fond nära Somalias premiärminister; för att klargöra huruvida överenskommelsen med Somalia är dokumenterad samt på vilket sätt denna överenskommelse har formaliserats, samt klargöra på vilket sätt och i vilken takt projektplanen för det aktuella UNDP-projektet i Somalia togs fram samt vilka åtgärder jag vidtagit för att säkerställa att processen präglats av transparens, förankring

och riskbedömning. Olle Thorell har vidare frågat utrikesminister Maria Malmer Stenergard om hon ämnar ta några initiativ för att motverka risken att Sverige kopplas samman med världsledare som öppet stöder Hamas, uttrycker antisemitism och försvarar Rysslands krig mot Ukraina. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska besvara även den frågan.

Sverige har sedan länge ett brett och omfattande samarbete med Somalia. Utvecklingssamarbetet med Somalia uppgår till drygt fyra miljarder kronor för perioden 2018–2025. Sverige bidrar även med humanitärt stöd, till EU:s civila och militära insatser i landet, och är ordförande i den Genèvebaserade arbetsgruppen för Somalias WTO-anslutning. Jag kan konstatera att det inte är alla länder som likt Somalia röstat för att fördöma Rysslands invasion och krigföring i Ukraina i FN. Regeringen tar starkt avstånd från alla former av antisemitism och alla typer av Hamashyllningar.

Migration är ett av de områden som vi samarbetar med Somalia om i syfte att minska grundorsakerna till irreguljär migration och för att främja återvändande, frivillig återvandring och hållbar återintegrering. Utvecklingssamarbetet kan användas som en utrikespolitisk hävstång för att få till stånd förbättrade samarbeten om migration. Allt utvecklingssamarbete bör bygga på landets eget ägarskap. Det framgår bland annat av regeringens biståndspolitiska reformagenda. Det är en

självklarhet att föra en löpande och regelbunden dialog med partnerlandet om biståndets inriktning. Svenskt bistånd är ingen belöning, utan ett redskap för förändring.

Sverige har inte ingått något formellt avtal med Somalia om bistånd och migration. Däremot har vi nått en samsyn om att partnerskap bygger på ömsesidighet, att Sverige stödjer Somalias statsbyggande och utveckling samt att Somalia följer de folkrättsliga principerna om att ta emot sina medborgare.

Sida ansvarar för genomförandet av det bilaterala biståndet till Somalia inom ramen för gällande strategi. I slutet av en strategiperiod ska Sida undvika att ingå nya avtal. Genom ändringen i Sidas regleringsbrev den 8 maj 2025 gjordes ett undantag för att möjliggöra stödet till UNDP, som Sida har ett samarbete med i Somalia. Alla insatser ska beredas i enlighet med gällande beredningsrutiner.

Regeringen prioriterar ett effektivt och transparent bistånd. Det ska bli lättare att följa en skattekrona hela vägen ut i fält. Sida har fått regeringsuppdrag att stärka sitt förebyggande arbete mot jäv och korruption, att öka transparensen och utveckla OpenAid samt att stärka den evidensbaserade styrningen av biståndet.

Stockholm den 15 oktober 2025

Benjamin Dousa